

ת"פ 32608/10/15 - מדינת ישראל נגד עיסא קאק

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 32608-10-15 מדינת ישראל נ' קאק

בפני כבוד השופט אילן סלע
מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי), עו"ד רינת בן המאשימה
יעקב
נגד
עיסא קאק
ע"י ב"כ עו"ד וסים דכאוור
הנאשם

פסק דין

אני מזכה את הנאשם מהעבירה שיוחסה לו בכתב האישום בשל הגנת "זוטי דברים".

כתב האישום ותשובת הנאשם

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של שבועת שקר לפי סעיף 239 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), עבירה של ידיעות כוזבות לפי סעיף 243 לחוק ועבירה של שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק.
2. לפי המתואר בכתב האישום, ביום 5.03.15 רכב בנו הקטין של הנאשם על אופניו בסילוואן ופגע בקטינה מ.ר. (להלן: "הקטינה"). הקטינה נחבלה בראשה ופונתה לבית החולים, שם אושפזה למשך 3 ימים.
3. בו ביום, פנו הורי הקטינה וסבה לנאשם בדרישה לתשלום כספי עבור נזקי התאונה וטענו בפניו כי הקטינה תזדקק לניתוח פלסטי עקב הצלקת שתיוותר על פניה. הם דרשו מהנאשם תשלום כפסי תוך שהם מציעים לו לפנות למשטרה ולחברת הביטוח ולטעון כזב כי הוא הנאשם פגע בקטינה באמצעות רכבו במהלך נסיעה. כך ייחשב האירוע כתאונת דרכים והקטינה תזכה לפיצוי מכספי חברת הביטוח. כן אמרו לנאשם: "או עטווה או ביטוח רכב".
4. בהמשך קשרו משפחת הקטינה עם הנאשם להונות את חברת הביטוח כאמור. לשם כך, ביום 8.03.15 הגיע הנאשם עם אביה וסבה של הקטינה לעורך דין וחתמו על תצהיר שקרי לפיו הנאשם נהג ברכב ביום האירוע, כאשר לצד הכביש חנתה משאית אשר הסתירה את שדה ראייתו והוא פגע בקטינה תוך כדי נסיעה. התצהיר הוכן במטרה לפנות לחברת הביטוח ולקבל פיצוי כספי בגין התאונה. למחרת, ביום 9.03.15 נגשו הנאשם ואבי הקטינה לאגף התנועה

ומסרו ידיעה כוזבת לפיה האירוע שהתרחש ביום 5.03.15 היה תאונת דרכים ורכבו של הנאשם הוא זה שפגע בקטינה, זאת במטרה להונות את חברת הביטוח.

5. הנאשם לא כפר במיוחס לו ואך טען כי התצהיר שנחתם בפני עורך הדין נחתם תחת לחץ של משפחת הקטינה וכך גם מסירת ההודעה במשטרה. עם זאת נטען, כי לאחר מכן הנאשם ניהל שיחות עם חבריו ובין היתר שוחח עם חברה לעבודה בשם רלי, כשבמסגרת שיחה זו הוא התחרט על שעה, ומיוזמתו התקשר למשטרה כבר ביום 10.03.15 וביקש להגיע למסור גרסה חדשה. הוא זומן ליום 18.03.15 וכשהגיע למשטרה ביום זה, מסר את גרסתו האמתית וחזר בו מגרסת השקר.

המסכת הראייתית

6. ב"כ הנאשם הסכים כי כל חומר החקירה יוגש לבית המשפט והוא אף וויתר על חקירת עדי התביעה. כן הוסכם כי הודעות הנאשם יוגשו לבית המשפט והוא לא יחקר בחקירה נגדית.

7. ואכן, חומר הראיות אישש את הנטען בכתב האיטום ושהנאשם הודה בו. בד בבד החומר גם תמך בגרסת הנאשם כי בחלוף כשבוע ממסירת הגרסה כי הוא היה מעורב בתאונה ופגע בקטינה, הוא הגיע למשטרה וחזר בו מההודעה שמסר.

8. למעשה, בפני בית המשפט נשמעה רק עדות אחת של הגב' רלי שטרית אשר עבדה עם הנאשם בסניף של קופת חולים מאוחדת. היא סיפרה כי באחד הימים הבחינה שהנאשם מצוי בסערת רגשות. היא שאלה אותו מה קרה, אך הוא לא רצה לשתפה. לאחר שהוא יצא שוב ושוב לשוחח בטלפון היא פנתה אליו פעם נוספת ושאלה אם תוכל לעזור לו. הנאשם סיפר לה כי אירעה תאונה וכי בנו הקטין רכב על אופניו ופגע בקטינה, ומשפחתה דורשת ממנו כסף רב, והוא נאלץ לדווח למשטרה שמדובר בתאונה שהוא עצמו אחראי לה. הגב' שטרית אמרה לו שהדבר אינו הגון והציעה לגשת עמו למשטרה ולהגיד שהוא שיקר בהודעתו הראשונה. הנאשם פחד לעשות זאת בגלל החשש לילדו, אך היא התקשרה למשטרה וסיפרה ליומנאי, כי יש מישהו שמסר עדות שקר, והוא רוצה לבוא ולתקן זאת. היומנאי אמר לה, לומר לו לבוא בשבוע הבא. בחלוף שבוע, היא הלכה למשטרה ביחד עם הנאשם, והנאשם התנצל והודה ששיקר.

דין והכרעה

9. צודק ב"כ הנאשם בסיכומיו כי גרסתו של הנאשם לא הוכחה, ולפיה יום לאחר מסירת ההודעה במשטרה והחתימה על התצהיר בפני עורך דין, גרסה שנמסרה נוכח לחץ שהופעל עליו מצד משפחת הקטינה, הוא התחרט על כך ששיקר ופנה למשטרה על מנת להגיע לחקירה נוספת בכוונה להודות ששיקר ולמסור את הגרסה הנכונה. מה גם, שגרסתו נתמכת בגרסת הגב' שטרית שגם גרסתה לא נסתרה ואני מוצא אותה כמהימנה.

10. השאלה העומדת להכרעה הינה אחת, והיא האם עומדת לנאשם הגנת "זוטי דברים" הקבועה בסעיף 34יז לחוק. לטעמי, התשובה לכך היא חיובית.

11. אכן, לא ניתן לחלוק על החומרה שבמסירת הודעת שקר במשטרה, מעשה שיש בו כדי להטריד את מערכת אכיפת החוק ולהניע אותה לבירור הנושא שהועמד לפתחה. ואכן יש מקרים שמסירת מידע כוזב למשטרה יש בו כדי להפעיל את מערכת אכיפת החוק לחקור את המידע. כך, שעה שמדובר במידע הקשור לעבירות, הדורשות פעילות מיידית מצד המשטרה. דא עקא שבמקרה זה, הנאשם חזר בו בחלוף יום אחד בלבד, והגם שגרסתו במשטרה נמסרה בפועל בחלוף שבוע, במועד אליו הוא זומן, לא הובאה כל ראיה כי המשטרה ביצעה פעולה כלשהי, ולוהקטנה ביותר נוכח הודעתו הראשונה של הנאשם. יש לזכור כי הנאשם לא הגיע למשטרה על מנת לדווח על ביצוע עבירה כי אם על נסיבות תאונה שביצע, וכאמור, מהחומר עולה כי המשטרה כלל לא החלה לפעול לבירור העניין, והנאשם חזר בו עוד קודם שהמשטרה עשתה דבר.

12. גם החתימה על התצהיר לא הובילה לדבר, שכן התברר כי הנאשם לא פנה לחברת הביטוח בתביעה המתייחסת לפגיעה בקטינה, וגם איש ממשפחת הקטינה לא פנה לחברת הביטוח. ממזכר שרשם השוטר נחום לוי ביום 27.04.15 עלה, כי הוא פנה לחברת הביטוח וברר האם נפתחה תביעה הקשורה לרכב של הנאשם, והוא קיבל תשובה שלילית.

13. סעיף 34 לחוק קובע כי: "לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה, אם, לאור טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי, המעשה הוא קל ערך". בהתאם לפסיקה, הגנה זו תקום לנאשם שעה שבית המשפט השתכנע כי מעשה העבירה בנסיבותיו הקונקרטיים, תוצאותיו והאינטרס הציבורי אינם כאלו שראוי בגינם להכתיב את המבצע בהרשעה בפלילים (ע"פ 7829/03 **מדינת ישראל נ' אריאל הנדסת חשמל**, פ"ד ס(2) 120 (פורסם בנבו, 14.07.05)), ושמבחינה מהותית מתאים לה הכלל של "העדר עניין לציבור" (ע"פ 807/99 **מדינת ישראל נ' עזיזיאן** (פורסם בנבו, 08.12.99)).

14. אכן, לשם קיום יסודות העבירות המיוחסות לנאשם אין צורך כי בפועל יתקיים שיבוש הליכים על יסוד המידע הכוזב שנמסר (רע"פ 7153/99 **אלגד נ' מדינת ישראל**, פ"ד נה(5) 729 (2001)). ואולם, בנסיבות מקרה זה, שעה שלא רק שלא נתקיים שיבוש, אלא שהנאשם פעל מלכתחילה תחת לחץ של בני משפחת הקטינה, עובדה שכאמור לא נסתרה, וחזר בו מיוזמתו בתוך 24 שעות ממסירת המידע, מבלי שנגרם כל נזק ממעשי הנאשם - מדובר במעשה פעוט ערך בכל הנוגע לעבירות שיוחסו לו. יש לזכור כי קיימים מקרים רבים בהם בית המשפט קובע כי תביעה שהוגשה או הגנה שנטענה בשקר יסודם, ועל אף שהושגו תצהירי שקר ונשמעו עדויות שקר ונעשה ניסיון ממשי לשיבוש הליכי משפט, לא מוגשים כתבי אישום. במקרה זה, בשים לב לחזרתו של הנאשם ממסירת הודעת השקר והחתימה על התצהיר השקרי בתוך יממה, ובשים לב לנסיבות בהן נמסרה הודעת השקר - הלחץ על ידי משפחת הקטינה, ובשים לב, להודאתו של הנאשם במיוחס לו, למעשה, כבר בשעה שמסר את המידע הנכון למשטרה (ראו: ע"פ 7829/03 בעניין **אריאל הנדסת חשמל**; ע"פ (מחוז-ת"א) 2125/94 **בן ארי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 23.01.97)) - המסקנה היא כי מדובר במעשה עבירה קל ערך, שאין ראוי להכתיב את הנאשם בגינו בכתם ההרשעה הפלילית, ויש לזכותו בהגנה של "זוטי דברים".

בהסכמת ב"כ הצדדים, המזכירות תשלח עותק פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, ז' אב תשע"ז, 30 יולי 2017, בהעדר הצדדים.